

Oppgavesett 1

Oppgave 1

- a) Hva menes med marginal betalingsvillighet og konsumentoverskudd?
- b) Illustrer grafisk hva som skjer med etterspørselskurven rettet mot et produkt når
 - i) prisen på et komplementært gode øker
 - ii) prisen på et substitutt synker
- c) Berits marginale betalingsvillighet for Cola blir lavere og lavere jo flere flasker hun allerede har drukket. Prisen per flaske Cola er gitt. Illustrer grafisk hvor mange flasker Cola Berit skal kjøpe for å maksimere sitt konsumentoverskudd.
- d) Gi noen eksempler på goder hvor etterspørselens priselastisitet sannsynligvis er lav.

Svar:

- a) **Marginal betalingsvillighet er det etterspørerne er villige til å betale for én enhet til av et gode. Konsumentoverskudd er summen av differansene mellom marginal betalingsvillighet og pris opp til det nivået hvor etterspørerne ikke velger å kjøpe mer av godet.**
- b)
 - i) **Etterspørselskurven skifter her til venstre**
 - ii) **Etterspørselskurven skifter her til venstre**
- c) **Dette kan illustreres grafisk ved en synkende kurve for marginal betalingsvillighet og en horisontal kurve for prisen på Cola. Berit maksimerer sitt konsumentoverskudd ved å kjøpe opp til det nivå der marginal betalingsvillighet er lik pris.**
- d) **Generelt vil etterspørselens priselastisitet være lav når det gjelder nødvendighetsgoder uten nære substitutter samt luksusgoder. Eksempler her er melk, bleier, viktige medisiner, drivstoff, dyre biler, dyre vesker, smykker med mer.**

Oppgave 2

- a) Hva menes med marginalkostnad?

Ta utgangspunkt i en bedrift som har stigende marginalkostnader og som kan selge sine produkter til en fast pris på 100 kr per enhet. Bedriften har som mål å maksimere sitt overskudd. Bedriften har valgt å legge seg på et produksjonsnivå hvor marginalkostnadene er 130 kr.

b) Vil dette produksjonsnivået føre til at bedriften når målet? Hvis ikke, skal den øke eller redusere produksjonen?

c) Hva er betingelsen for at det i det hele tatt er lønnsomt for en bedrift å produsere på kort sikt?

Svar:

a) Marginalkostnaden er ekstrakostnaden som påløper når en bedrift produserer en enhet til. Eller sagt på en annen måte; det det koster bedriften å produsere en enhet til.

b) Gitt at det i det hele tatt er lønnsomt å produseres, maksimerer bedriften sin profitt ved å produsere opp til det nivå der marginalkostnaden er lik produktprisen. Bedriften produserer mer enn det som maksimerer profitten. Anbefalingen da er å redusere produksjonen ned til det nivå der marginalkostnaden er lik prisen på 100 kr.

c) På kort sikt blir ikke bedriften kvitt sine faste kostnader, så det som er relevant her er hvorvidt salgsinntektene dekker de variable kostnader eller ikke.

Hvis salgsinntektene er høyere enn de variable kostnader så er det lønnsomt å produsere.

Hvis salgsinntektene er lik de variable kostnadene så er det likegyldig om man produserer eller ikke.

Hvis salgsinntektene er lavere enn de variable kostnader så er det ikke lønnsomt å produsere.

Oppgave 3

Ta utgangspunkt i et frikonkurransemarked der etterspørselen etter produktet er gitt ved

$$P = 100 - 2X$$

og tilbudet er gitt ved

$$P = 20 + 2X$$

Der P er pris pr. enhet og X er kvantum.

a) Gi tolkning av henholdsvis tallet 100 i etterspørselsfunksjonen og tallet 20 i tilbudsfunksjonen.

b) Hva blir likevekstkvantum og likevektspris i dette markedet?

Svar:

a) Tallet 100 forteller oss at ingen er villige til å betale 100 kr eller mer for dette produktet.

Tallet 20 forteller oss at ingen er villige til å tilby produktet hvis prisen ikke overstiger 20 kr.

b) Finner likevekten ved å sette tilbud lik etterspørsel:

$$20 + 2X = 100 - 2X$$

$$4X = 80$$

$$X = 20$$

Setter så likevektskvantumet inn i enten tilbuds- eller etterspørselsfunksjonen for å finne likevektsprisen. Setter vi inn i etterspørselsfunksjonen får vi:

$$P = 100 - 2 \cdot 20 = 60$$